

Vergaderjaar 2015–2016

34 350 XVI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2015 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	1
B.	Begrotingstoelichting	2
1.	Leeswijzer	2
2.	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	2
3.	De beleidsartikelen	3
4.	De niet-beleidsartikelen	19
5.	Financieel Beeld Zorg	22

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten, die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De in de begrotingsstaat opgenomen mutaties worden toegelicht in onderdeel B van deze artikelsgewijze toelichting, de zogenaamde begrotingstoelichting.

Tevens wordt in onderdeel B een actueel beeld gegeven van de uitgaven behorend tot het Budgettair Kader Zorg (BKZ) in het jaar 2015.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Hoofdstuk 1

1. LEESWIJZER

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven, overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, financieringsverschuivingen en middelen die ten laste of ten gunste van het generale beeld aan de begroting van VWS worden toegevoegd of vrijvallen.

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2015, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Om de leesbaarheid van de toelichting op de beleidsartikelen te bevorderen zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

1. Naast de beleidsmatig relevante mutaties worden de mutaties toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de beleidsuitgaven op het niveau van het financieel instrument hoger is dan € 2,5 miljoen. In enkele gevallen is om beleidsmatige redenen van deze regel afgeweken en zijn ook kleinere mutaties toegelicht.
2. Voor wat betreft de verplichtingenmutaties wordt per artikel enkel het saldo weergegeven.

Voor wat betreft de uitgaven en ontvangsten behorend tot het Budgettair Kader Zorg worden alleen mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen toegelicht.

1.2. Wettelijke basis

In deze paragraaf worden de uitgaven vermeld waarvoor deze begrotingswet de wettelijke basis vormt.

Artikel 3

Aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) is in 2015 in totaal een bijdrage beschikbaar gesteld van € 76,2 miljoen in verband met uitvoeringskosten in het kader van pgb trekkingsrechten.

Artikel 7 Subsidies Zorg- en dienstverlening.

Ter behoud van een landelijk dekkend netwerk van maatschappelijk werk ten behoeve van oorlogsgetroffenen en verzetsdeelnemers heeft Stichting de Basis te Doorn het maatschappelijk werk van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg instellingen en het maatschappelijk werk voor de Indische doelgroep van de Stichting Pelita overgenomen. Om het verschil in de kosten tussen het overgenomen maatschappelijk werk en de benodigde personele formatie om dit werk te kunnen uitvoeren, op te kunnen vangen, heeft de St. de Basis in 2015 een subsidie van € 474.240 ontvangen.

2. OVERZICHT BELANGRIJKSTE (BELEIDSMATIGE) SUPPLETOIRE MUTATIES 2015 (NAJAARSNOTA)

Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2015 (Najaarsnota) Bedragen x € 1.000

	Uitgaven	Artikel
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	14.585.866	
Stand 1 ^{ste} suppletoire begroting	14.738.785	

	Uitgaven	Artikel
Belangrijkste suppletoire mutaties		
– Kasschuif Transitie jeugd	– 73.000	
– Overboeking combinatiefuncties en buurtsportcoaches naar het gemeentefonds	– 47.036	6
– Capaciteitsreductie jeugdzorgplus	– 9.000	5
– Overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg	– 9.000	2
– Wtcg	– 7.500	
– Bijstelling subsidie CIZ	– 7.000	
– Bijstelling CJIB uitvoeringskosten wanbetalers	– 5.547	2
– Uitvoeringskosten SVB pgb	7.000	3
– Bijstelling n.a.v. CPB-raming zorgtoeslag	10.762	8
– Backpay	20.000	7
– Vulling taakstellende onderuitputting	48.030	11
– Schadevergoeding Erasmus MC	85.000	2
– Overig	– 23.318	
Stand 2de suppletoire begroting 2015	14.728.176	

Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2015 (Najaarsnota) Bedragen x € 1.000

	Ontvangsten	Artikel
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	82.658	
Stand 1ste suppletoire begroting	112.889	
– Wanbetalersregeling	22.900	2
– ZonMw	13.500	4
– CIBG	6.800	2
– Desalderingen i.v.m. detacheringen en SCC-ICT dienstverlening	7.943	10
Overig	9.414	
Stand 2de suppletoire begroting 2015	173.446	

3. HET BELEID

3.1. De Beleidsartikelen

Artikel 1 Volksgezondheid

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 1.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	637.324	488.603	128.793	617.396
Uitgaven	642.082	593.593	– 9.050	584.543
Waarvan juridisch verplicht	91%			
1. Gezondheidsbescherming	101.274	104.042	997	105.039
<i>Subsidies</i>	<i>5.014</i>	<i>5.504</i>	<i>– 3.330</i>	<i>2.174</i>
waarvan onder andere:				
Uitvoering landelijke nota gezondheidsbeleid / Nationaal Programma preventie	4.443	5.029	– 2.894	2.135
Crisisbeheersing Volksgezondheid	546	460	– 436	24
<i>Opdrachten</i>	<i>1.765</i>	<i>2.023</i>	<i>0</i>	<i>2.023</i>
waarvan onder andere:				
Crisisbeheersing Volksgezondheid	268	174	0	174
Nieuwe etikettering huishoudchemicaliën	413	354	0	354
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>94.374</i>	<i>96.260</i>	<i>4.430</i>	<i>100.690</i>

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
waarvan onder andere:				
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit	78.994	78.546	247	78.793
RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed	13.653	15.929	4.735	20.664
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	0	111	0	111
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	121	144	- 103	41
waarvan onder andere:				
College Toetsing	121	100	- 100	0
2. Ziektepreventie	467.592	419.196	- 10.383	408.813
<i>Subsidies</i>	209.838	211.564	- 3.342	208.222
Ziektepreventie	6.214	9.163	- 2.547	6.616
Jeugdgezondheidszorg	2.125	2.100	0	2.100
RIVM	201.499	200.301	- 795	199.506
<i>Opdrachten</i>	15.413	3.641	- 3.498	143
waarvan onder andere:				
(Vaccin)onderzoek	15.307	3.535	- 3.498	37
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	966	966	0	966
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	241.375	203.025	- 3.543	199.482
RIVM: Opdrachtverlening Centra	241.375	203.025	- 3.543	199.482
3. Gezondheidsbevordering	53.554	52.253	- 772	51.481
<i>Subsidies</i>	33.154	33.667	- 362	33.305
waarvan onder andere:				
Preventie van schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)	2.172	2.368	- 150	2.218
Verslavingszorg	7.638	8.805	1	8.806
Gezonde voeding en gezond gewicht / JOGG	10.896	10.193	188	10.381
Gezonde leefstijl jeugd	700	421	- 387	34
Letselpreventie	4.160	3.767	- 16	3.751
Bevordering kwaliteit en toegankelijkheid zorg	4.182	4.752	1	4.753
Bevordering van seksuele gezondheid	2.631	2.631	1	2.632
<i>Opdrachten</i>	5.363	4.443	- 337	4.106
waarvan onder andere:				
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	3.100	3.281	- 102	3.179
Communicatie verhoging leeftijdsgrenzen alcohol en tabak	1.060	0	0	0
Preventie schadelijk middelengebruik (alcohol, drugs en tabak)	690	740	- 179	561
Letselpreventie	275	275	0	275
Gezonde voeding en gezond gewicht / JOGG	200	109	- 56	53
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	654	76	- 76	0
RIVM: Voedsel consumptiepeiling	121	20	- 20	0
RIVM: Monitoring, opdrachten, kennisvragen e.d.	183	56	- 56	0
Afgifte Schengenverklaringen via het CAK	350	0	0	0
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	14.383	14.067	3	14.070
Heroïnebehandeling op medisch voorschrift	14.383	14.067	3	14.070
4. Ethiek	19.662	18.102	1.108	19.210
<i>Subsidies</i>	14.204	17.018	- 323	16.695
Abortusklinieken	12.840	15.706	7	15.713
Beleid Medische Ethiek	1.364	1.312	- 330	982
<i>Opdrachten</i>	50	241	- 30	211
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	3.816	802	281	1.083
CIBG: Uitvoeringstaken medische ethiek	3.816	802	281	1.083
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	1.592	41	1.180	1.221
ZiNL: Rijksbijdrage abortusklinieken	0	0	1.218	1.218
Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek	1.592	41	- 38	3
Ontvangsten	11.003	11.003	1.000	12.003

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
waarvan onder andere: Bestuurlijke boetes	4.252	4.252	0	4.252

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

1. Gezondheidsbescherming

Subsidies

Uitvoering landelijke nota gezondheidsbeleid / Nationaal Programma Preventie

De belangrijkste mutatie is een overboeking van circa € 2 miljoen naar het instrument Bijdrage aan Agentschappen voor de uitvoering van additionele opdrachten door het RIVM. Betreft onder andere een inventarisatie van buitenlandse ervaringen met preventie in het zorgstelsel, de communicatieondersteuning in het kader van «Alles is gezondheid...», de opstartfase van De Staat van Volksgezondheid en Zorg, de ontwikkeling van productopslag binnen de kennisbasis van het programma Wettelijke taak Volksgezondheid en Zorg en het project Preventie in de buurt.

Bijdrage aan agentschappen

RIVM: wettelijke taken en beleidsondersteuning zorgbreed

Voor de financiering van additionele projecten van het RIVM zijn bedragen overgeheveld vanuit andere instrumenten binnen artikel 1 en andere artikelen binnen de VWS begroting. Deze bedragen zijn toegevoegd aan programma's op het terrein van:

- Wettelijke taak volksgezondheid en zorg € 2,2 miljoen.
- Beleidsondersteuning volksgezondheid en zorg € 1,3 miljoen.
- Beleidsondersteuning geneesmiddelen en medische technologie € 0,1 miljoen.
- Risicoschatting en beoordeling voor beleid € 1,1 miljoen.

2. Ziektepreventie

Subsidies

Ziektepreventie

Voor het antibioticaresistentiebeleid is budget overgeheveld naar het instrument Bijdrage aan agentschappen voor aanvullende opdrachten aan het RIVM (€ 1 miljoen), naar Artikel 10 Apparaatsuitgaven voor beleidscommunicatie (€ 0,7 miljoen) en toezicht IGZ (€ 0,2 miljoen). De Kamerbrief van 24 juni 2015 (TK 32 620, nr. 159) gaat in op de aanpak van de antibioticaresistentie problematiek. Het uitvoeringstraject is later dan gepland van start gegaan. Dit leidt tot een vrijval van € 1,9 miljoen.

Tot slot is van het Ministerie van Economische Zaken een bijdrage (€ 1,3 miljoen) ontvangen voor initiatieven die ten goede komen aan de Q-koorts patiënten.

Opdrachten

(Vaccin)onderzoek

Vanuit het FES-fonds heeft VWS € 27,9 miljoen ontvangen voor de ontwikkeling van een RSV (Respiratoir Syncytium Virus). Daarbij is afgesproken dat VWS in de periode 2015–2018 hiervan jaarlijks € 3,5 miljoen terugbetaalt. Met deze desaldering wordt aan deze terugbetalingsverplichting voldaan.

Bijdragen aan agentschappen

RIVM: Opdrachtverlening Centra

De uitgaven voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma en de hielprik zijn als gevolg van onder meer dalende geboortecijfers lager dan het hiervoor beschikbaar gestelde budget. In de eerste suppletoire wet 2015 is de raming met circa € 35,4 miljoen naar beneden bijgesteld. Op basis van de definitieve raming van het RIVM (€ 97,7 miljoen) is de aanvullende vrijval in 2015 € 2,3 miljoen.

Daarnaast is als gevolg van de tariefstijging van het RIVM een bedrag van € 1 miljoen overgeboekt naar artikel 9 Algemeen, ter dekking van de gestegen kosten.

Ontvangsten

Vanuit het FES-fonds heeft VWS € 27,9 miljoen ontvangen voor de ontwikkeling van een RSV (Respiratoir Syncytium Virus). Daarbij is afgesproken dat VWS in de periode 2015–2018 hiervan jaarlijks € 3,5 miljoen terugbetaalt. Met de desaldering wordt aan deze terugbetalingsverplichting voldaan. Als gevolg van in 2014 te hoog verstrekte voorschotten in het kader van het Nationaal Programma Grieppreventie zijn de ontvangsten hoger dan geraamd (€ 4,5 miljoen).

Artikel 2 Curatieve zorg

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 2.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	4.601.620	4.585.431	4.124.085	8.709.516
Uitgaven	4.660.890	4.556.325	64.167	4.620.492
Waarvan juridisch verplicht (%)	99%			
1. Kwaliteit en veiligheid	121.332	124.427	– 3.110	121.317
<i>Subsidies</i>	<i>112.441</i>	<i>113.580</i>	<i>– 904</i>	<i>112.676</i>
waarvan onder andere:				
Integrale kankercentrum Nederland	33.736	33.736	0	33.736
Nederlands Kanker Instituut	17.222	17.222	0	17.222
Patiëntveiligheid curatieve zorg	725	725	0	725
Zwangerschap en geboorte	2.262	3.012	1.190	4.202
Registratie en uitwisseling zorggegevens (PALGA)	3.648	3.648	0	3.648
NICTIZ	5.182	5.182	0	5.182
Stichting Lareb: bijwerkingenregistratie voor vaccins en teratologie informatie service	1.225	1.225	160	1.385
Nederlandse Transplantatie Stichting en regio's landelijke implementatie pilots orgaandonatie	7.500	7.277	– 245	7.032
Campagne orgaandonatie	1.500	1.500	– 121	1.379
Nederlandse Transplantatie Stichting	3.056	3.032	0	3.032
Regeling Donatie bij leven	600	600	– 50	550
TKI Life Sciences and Health (LSH Plaza)	6.812	8.183	– 1.330	6.853
Doelmatigheid UMC's	5.000	512	– 401	111
Expertisefunctie ZG	21250	21.250	0	21.250

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
<i>Opdrachten</i>	6.286	7.382	- 2.382	5.000
waarvan onder andere:				
Publiekscampagne orgaandonatie	1.500	1.500	84	1.584
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	2.605	3.465	176	3.641
waarvan onder andere:				
CIBG: Donorregister	2.484	2.994	- 173	2.821
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	0	0	0	0
2. Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg	4.328.326	4.327.394	- 1.221	4.326.173
<i>Subsidies</i>	12.878	13.650	1.098	14.748
waarvan onder andere:				
Eerstelijns gezondheidscentra in VINEX-gebieden	2.000	2.000	- 367	1.633
Anonieme e-mental health	2.000	2.000	- 292	1.708
Stichting Patiëntvertrouwenspersoon	4.997	4.997	0	4.997
Stichting Familievertrouwenspersoon	1.093	1.093	0	1.093
Stichting Ex6	300	300	0	300
Stichting 113 Online	1.026	1.026	0	1.026
<i>Bekostiging</i>	4.306.800	4.306.800	0	4.306.800
Rijksbijdrage Zorgverzekeringsfonds voor financiering van				
verzekerden 18-	2.470.800	2.470.800	0	2.470.800
Rijksbijdrage dempen premie ten gevolgen van HLZ	1.804.000	1.804.000	0	1.804.000
Zorg illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen	32.000	32.000	0	32.000
<i>Opdrachten</i>	6.777	5.689	- 2.335	3.354
waarvan onder andere:				
Programma Verspilling in de zorg	300	300	- 9	291
Curatieve GGZ	604	604	0	604
Programma Goed Geneesmiddelen Gebruik	1.750	1.180	- 1.180	0
Wet verplichte GGZ	1385	1.385	- 100	1.285
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	1.253	1.255	15	1.270
CIBG: WPG/GVS/APG	1.253	1.255	15	1.270
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	618	0	1	1
ZiNL: Uitvoering Compensatie kosten van zorg illegalen en andere				
onverzekerbare vreemdelingen	618	0	1	1
3. Bevorderen werking van het stelsel	211.232	104.504	68.498	173.002
<i>Subsidies</i>	125.480	48.729	- 11.451	37.278
waarvan onder andere:				
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen	341	1.131	0	1.131
Overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg	125.000	45.000	- 9.089	35.911
<i>Bekostiging</i>	0	0	0	0
<i>Inkomensoverdrachten</i>	28.169	26.442	87.805	114.247
Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel	28.169	26.442	2.630	29.072
Schadevergoeding Erasmus MC	0	0	85.000	85.000
Compensatie softenonslachtoffers	0	0	175	175
<i>Opdrachten</i>	3.968	5.928	- 459	5.469
waarvan onder andere:				
Risicovereeniging	1.390	2.128	0	2.128
Uitvoering zorgverzekeringstelsel	421	421	0	421
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	23.808	20.933	- 5.543	15.390
CJIB: Onverzekerden en wanbetalers	23.808	20.933	- 5.543	15.390
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	25.704	2.459	- 1.842	617
SVB en Zorginstituut Nederland: Onverzekerden en wanbetalers	10.663	459	20	479
Zorginstituut Nederland: Doorlichten pakket	15.041	2.000	- 1.862	138
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	4.103	13	- 12	1
VenJ: Bijdrage C2000	4.103	13	- 12	1

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Ontvangsten	45.853	60.853	28.051	88.904
Wanbetalers	44.800	59.800	22.900	82.700
CJIB	0	0	2.943	2.943
ZiNL	0	0	2.208	2.208

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

3. Bevorderen werking van het stelsel

Subsidies

Overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg

Voor 2015 is een subsidieregeling ingesteld die de financiële belemmeringen vermindert voor ziekenhuizen en vrijgevestigde medisch specialisten om een dienstverband aan te gaan. In de begroting 2015 is hiervoor dit jaar € 125 miljoen beschikbaar gesteld. Bij de eerste suppletoire wet is gebleken dat het beroep op de regeling lager is uitgevallen dan begroot en is het gereserveerde budget doorgeschoven naar 2016 en 2017. Inmiddels is gebleken dat er sprake is van een aanvullende vrijval van middelen van € 9 miljoen in 2015.

Inkomensoverdrachten

Overgangsregeling FLO/VUT ouderenregeling ambulancepersoneel

De Staat der Nederlanden heeft zich, op grond van de Garantieregeling Inrichtingen voor Gezondheidszorg 1958, borg gesteld voor een viertal leningen van de BNG. Gezien het faillissement van de Stichting Vastgoed Pasana is door BNG een beroep gedaan op de garantie voor alle vier de leningen. Op grond hiervan heeft de Staat der Nederlanden de rente en aflossing (€ 2,6 miljoen) van de Stichting Pasana overgenomen.

Schadevergoeding Erasmus MC

In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (per ultimo 2014). Erasmus MC lijdt schade als gevolg van handelingen en investeringen die het zonder de toezeggingen niet zou hebben verricht respectievelijk gedaan. Erasmus MC heeft op basis van de toezeggingen een nieuwbouwproject met een onrendabele top (lasten ongedekt door relevante inkomsten) ondernomen en zou zonder de toezeggingen een dergelijk nieuwbouwproject niet hebben uitgevoerd. Zie TK 25 268, nrs. 120 en 126). VWS betaalt in 2015 en 2016 een bedrag van € 85 miljoen en het restant in 2017. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, worden de hiervoor gereserveerde middelen overgeheveld naar de VWS-begroting. Ze blijven behoren tot het BKZ (begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven).

Compensatie softenonslachtoffers

Om gehandicapte kinderen van zwangere vrouwen die softenon gebruikten te vrijwaren van heffingen over de periodieke compensatie die zij ontvangen van de Duitse Conterganstiftung, betaalt VWS met ingang

van 2013 op verzoek hun premies volksverzekeringen. Voor de jaren 2013 en 2014 gaat het in 2015 om een bedrag van € 175.000.

Bijdragen aan agentschappen

CJIB: Onverzekerden en wanbetalers

Als gevolg van lager dan geraamde uitvoeringskosten (onder meer ten gevolge van lager dan geraamde uitgaven voor deurwaarders) is het budget is met circa € 5,5 miljoen neerwaarts bijgesteld.

Ontvangsten

Wanbetalers

Als gevolg van een hoger dan verwacht inningspercentage zijn de geraamde ontvangsten met € 22,9 miljoen bijgesteld.

CJIB

Met het CJIB zijn de uitvoeringskosten 2014 in het kader van de aanpak van wanbetalers en onverzekerden afgerekend. Deze afrekening leidt tot een terugontvangst van circa € 2,9 miljoen.

ZiNL

De uitgaven van het ZiNL in het kader van de vergoedingsregeling van zorg aan onverzekerbare vreemdelingen zijn in 2014 lager uitgevallen dan eerder geraamd. Dit leidt tot een terugontvangst van € 2,2 miljoen.

Artikel 3 Langdurige zorg en ondersteuning

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 3.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	3.578.197	3.632.321	3.354.785	6.987.106
Uitgaven	3.578.197	3.630.131	- 10.915	3.619.216
Waarvan juridisch verplicht (%)	98%			
1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen	124.899	129.614	- 8.605	121.009
<i>Subsidies</i>	<i>28.187</i>	<i>39.990</i>	<i>- 5.704</i>	<i>34.286</i>
waarvan onder andere:				
Movisie	8.102	8.102	0	8.102
Mezzo	3.160	3.160	0	3.160
Siris (opvang specifieke groepen)	1500	1.500	0	1.500
Transitie en transformatie	3895	6.835	0	6.835
Wmo-werkplaatsen	2605	2.605	0	2.605
Vilans (In voor mantelzorg)	2379	2.379	0	2.379
CAK	0	5.404	- 5.404	0
Informele zorg	0	3.100	0	3.100
<i>Bekostiging</i>	<i>432</i>	<i>432</i>	<i>0</i>	<i>432</i>
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>28.000</i>	<i>21.500</i>	<i>0</i>	<i>21.500</i>
Mantelzorgcompliment	28.000	21.500	0	21.500
<i>Opdrachten</i>	<i>66.271</i>	<i>66.183</i>	<i>- 2.905</i>	<i>63.278</i>
waarvan onder andere:				
Bovenregionaal gehandicaptenvervoer	60.513	60.513	- 3.000	57.513

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Garanties	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>2.009</i>	<i>1.509</i>	<i>4</i>	<i>1.513</i>
SVB: uitvoering Regeling maatschappelijke ondersteuning	2.009	1.509	4	1.513
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten	3.453.298	3.500.517	- 2.310	3.498.207
<i>Subsidies</i>	<i>189.802</i>	<i>125.636</i>	<i>- 43.857</i>	<i>81.779</i>
waarvan onder andere:				
Centrum Indicatiestelling Zorg	87.272	15.901	- 15.901	0
Trekkingsrechten pgb	2.500	2.500	- 2.500	0
Vilans	5.186	5.186	- 28	5.158
Centrum Consultatie en Expertise (CCE)	10.522	10.522	672	11.194
InVoorZorg (IVZ)	17.539	27.181	- 4.640	22.541
Joodse en Indische instellingen	2.600	2.600	0	2.600
Subsidieregeling palliatieve zorg	15.510	15.510	4	15.514
Subsidies palliatieve zorg	3.440	3.440	38	3.478
Nationaal Programma palliatieve zorg	6.600	6.600	- 6.600	0
Kwaliteitsverbetering palliatieve zorg	1.690	1.690	481	2.171
Transitie HLZ	8.000	6.016	320	6.336
<i>Bekostiging</i>	<i>3.250.000</i>	<i>3.250.000</i>	<i>0</i>	<i>3.250.000</i>
Bijdrage in de kosten van kortingen (BIKK)	3.250.000	3.250.000	0	3.250.000
<i>Opdrachten</i>	<i>10.741</i>	<i>8.110</i>	<i>- 1.693</i>	<i>6.417</i>
waarvan onder andere:				
Informatievoorziening zorg en ondersteuning (IZO)	3.558	1.979	- 1.349	630
Transitie HLZ	2.200	1.722	326	2.048
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>2.735</i>	<i>2.735</i>	<i>0</i>	<i>2.735</i>
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>20</i>	<i>114.036</i>	<i>43.240</i>	<i>157.276</i>
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	0	42.665	33.576	76.241
Centrum Indicatiestelling Zorg	0	71.371	7.905	79.276
ZiNL: AWBZ-brede zorgregistratie	20	0	0	0
Ontvangsten	3.441	3.441	1.411	4.852

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

1. Participatie en zelfredzaamheid van mensen met beperkingen

Subsidies

CAK

Dit betreft een overboeking van € 5,4 miljoen vanuit artikel 3 naar artikel 4 Zorgbreed Beleid voor projectkosten bij het CAK in verband met de Wmo 2015. Vanuit artikel 4 wordt het CAK bekostigd.

Opdrachten

Bovenregionaal gehandicaptenvervoer

Het aantal gemaakte kilometers voor het bovenregionaal gehandicaptenvervoer is minder dan het geraamde aantal kilometers. Hierdoor is het budget met € 3 miljoen neerwaarts bijgesteld.

2. Zorgdragen voor langdurige zorg tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten

Subsidies

Centrum indicatiestelling zorg (CIZ)

Deze (technische) mutatie betreft het afboeken van het restant van de oude subsidieverplichtingen aan het CIZ (€ 15,9 miljoen) omdat het CIZ vanaf 2015 een bijdrage als ZBO ontvangt. Een deel van deze middelen wordt overgeboekt naar het instrument Bijdragen aan ZBO/RWT's. Daarnaast valt een deel vrij omdat de kosten van het CIZ in 2015 lager zijn dan eerder begroot.

Trekkingsrechten pgb

Dit betreft een technische mutatie. De bijdrage aan de SVB voor de uitvoeringskosten trekkingsrechten pgb valt onder het instrument Bijdragen aan agentschappen. De middelen (€ 2,5 miljoen) worden daarom binnen artikel 3 naar dit instrument overgeboekt.

InVoorZorg (IVZ)

Op het budget voor In VoorZorg! zal dit jaar in verband met een tempori-sering van de uitgaven € 4,6 miljoen niet tot besteding komen.

Nationaal programma palliatieve zorg

De mutatie bij het Nationaal Programma Palliatieve Zorg bestaat onder meer uit de opdrachtverlening aan ZonMw, voor het programma "Palli-antie. Meer dan zorg». Die middelen worden daartoe overgeheveld naar artikel 4. Daarnaast valt een deel van het budget vrij omdat de voorziene uitgaven pas in latere jaren zullen plaatsvinden.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Uitvoeringskosten SVB pgb trekkingsrechten

Deze mutatie betreft een ophoging van de in 2015 betaalde uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het kader van pgb trekkingsrechten.

Centrum indicatiestelling zorg (CIZ)

Dit betreft het deel van de overboeking vanuit het instrument Subsidies voor de bijdrage aan het CIZ als ZBO (€ 7,9 miljoen).

Artikel 4 Zorgbreed beleid

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 4.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	757.515	841.562	155.175	996.737
Uitgaven	779.740	885.834	- 3.075	882.759
Waarvan juridisch verplicht (%)	97%			

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
1. Positie cliënt	25.790	25.480	785	26.265
<i>Subsidies</i>	<i>20.355</i>	<i>19.013</i>	<i>494</i>	<i>19.507</i>
Patiënten- en gehandicaptenorganisaties	19.927	18.585	494	19.079
Overig positie cliënt	428	428	0	428
<i>Opdrachten</i>	<i>4.155</i>	<i>5.267</i>	<i>291</i>	<i>5.558</i>
waarvan onder andere:				
Ondersteuning cliënt organisaties	4.000	3.144	0	3.144
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>1.280</i>	<i>1.200</i>	<i>0</i>	<i>1.200</i>
waarvan onder andere:				
CIBG: Landelijk Meldpunt Zorg	1.000	1.000	0	1.000
2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt	369.118	397.321	- 3.992	393.329
<i>Subsidies</i>	<i>359.914</i>	<i>378.803</i>	<i>- 4.645</i>	<i>374.158</i>
waarvan onder andere:				
Kwaliteitsimpuls categorale en algemene ziekenhuizen	134.588	135.403	82	135.485
Stageplaatsen zorg / Stagefonds	110.409	110.409	- 10	110.399
Publieke Gezondheidszorgopleidingen	20.603	20.603	- 1.523	18.286
Vaccinatie stageplaatsen zorg	3.850	3.850	654	4.504
Opleiding tot verpleegkundig specialist/physician assistant	37.010	21.240	- 5.250	15.990
Opleiding tot ziekenhuisarts	628	628	- 247	381
Capaciteitsorgaan	1.599	1.599	0	1.599
Regionaal arbeidsmarktbeleid	7.500	7.500	0	7.500
Veilig werken in de zorg	3.196	1.000	0	1.000
Individualisering opleidingsduur en «dedicated» schakeljaar	3.700	3.700	0	3.700
<i>Opdrachten</i>	<i>609</i>	<i>10.588</i>	<i>- 2.853</i>	<i>7.735</i>
waarvan onder andere:				
Arbeidsmarktonderzoek	0	10.125	- 8.083	2.042
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>7.930</i>	<i>7.930</i>	<i>3.505</i>	<i>11.435</i>
waarvan onder andere:				
CIBG: Bijdrage voor onder andere UZI-register, BIG-register, SVB-Z	6.500	6.500	4.935	11.435
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>665</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
waarvan onder andere:				
Zorginstituut Nederland: sectie Zorgberoepen en opleidingen	665	0	1	1
3. Kwaliteit, transparantie en kennisontwikkeling	108.239	123.779	1.684	125.463
<i>Subsidies</i>	<i>5.014</i>	<i>5.902</i>	<i>1.984</i>	<i>7.886</i>
waarvan onder andere:				
Nivel	5.014	5.902	2.134	8.036
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>150</i>	<i>150</i>
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>2.240</i>	<i>3.984</i>	<i>- 1.347</i>	<i>2.637</i>
waarvan onder andere:				
CIBG: JMV	800	750	0	750
RIVM: Zorgbalans	650	685	- 605	80
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>100.985</i>	<i>113.893</i>	<i>897</i>	<i>114.790</i>
ZonMw: programmering	100.985	113.893	747	114.640
ZonMw: exploitatie	0	0	0	0
4. Inrichten uitvoeringsactiviteiten	185.486	229.657	- 1.731	227.926
<i>Subsidies</i>	<i>51</i>	<i>80</i>	<i>0</i>	<i>80</i>
Uitvoering Wtcg	51	80	0	80
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>182.807</i>	<i>226.984</i>	<i>- 1.731</i>	<i>225.253</i>
CAK	82.076	93.900	7.016	100.916
NZa	46.541	54.935	- 2.012	52.923
Zorginstituut Nederland	50.767	68.384	- 551	67.833
CBZ	906	898	2	900
CSZ	2.517	2.867	4	2.871
<i>Opdrachten</i>	<i>2.628</i>	<i>2.593</i>	<i>0</i>	<i>2.593</i>

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
waarvan onder andere:				
TNO centrum Zorg en Bouw	2.370	2.367	0	2.367
Uitvoering Wtgc	152	123	0	123
5. Zorg, welzijn en jeugdzorg op Caribisch Nederland	87.007	107.007	1.191	108.198
<i>Bekostiging</i>	<i>87.007</i>	<i>107.007</i>	<i>1.191</i>	<i>108.198</i>
Zorg en welzijn	87.007	107.007	1.191	108.198
6. Voorkomen oneigenlijk gebruik en aanpak fraude	4.100	2.590	- 1.012	1.578
<i>Subsidies</i>	<i>2.500</i>	<i>360</i>	<i>491</i>	<i>851</i>
<i>Opdrachten</i>	<i>1.600</i>	<i>2.230</i>	<i>- 1.503</i>	<i>727</i>
Ontvangsten	4.858	4.858	27.542	32.400

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

2. Opleidingen, beroepenstructuur en arbeidsmarkt

Subsidies

Opleiding tot verpleegkundig specialist/physician assistant

Het budget ten behoeve van de opleiding tot verpleegkundig specialist/physician assistant wordt met € 5,3 miljoen verlaagd. De lagere uitgaven worden veroorzaakt door een lagere instroom dan oorspronkelijk geraamd voor de opleidingen tot advanced nurse practitioner (ANP) en physician assistant (PA).

Opdrachten

Arbeidsmarktonderzoek

Bij de eerste suppletoire wet is via een technische herschikking € 10,1 miljoen overgeheveld naar arbeidsmarktonderzoek. Van de € 10,1 miljoen heeft € 2 miljoen betrekking op arbeidsmarktonderzoek en het resterende deel is bestemd voor andere opdrachten op het terrein van opleidingen en arbeidsmarkt. De nu gemelde mutatie is een nadere invulling van de herschikking die in de eerste suppletoire wet gemeld is. Bij de overige opdrachten valt een deel van het gereserveerde budget vrij en is een deel van het budget overgeheveld naar het instrument subsidies, zodat er per saldo een mutatie op het instrument plaats vindt van – € 2,9 miljoen.

Bijdragen aan agentschappen

CIBG

De bijdrage aan het agentschap CIBG is hoger dan oorspronkelijk geraamd door aanvulling op de opdrachten voor onder andere UZI optimalisatie (€ 4,9 miljoen).

4. Inrichten uitvoeringsactiviteiten

Bijdragen aan ZBO's/RWT's

CAK

Voor de projectkosten bij het CAK in verband met de Wmo 2015 is € 5,4 miljoen overgeboekt vanuit artikel 3. Daarnaast is € 0,4 miljoen overgeheveld vanuit artikel 5 voor de Transitie Autoriteit Jeugd. Ook is vanuit artikel 3 circa € 0,3 miljoen overgeboekt voor de uitvoering van de subsidieregeling eerstelijnsverblijf en extramurale zorg.

Ten slotte zijn de uitvoeringskosten van het CAK hoger uitgevallen dan geraamd als gevolg van extra kosten die samenhangen met wijzigingen van de eigen bijdragesystematiek bij Modulair Pakket Thuis (circa € 0,9 miljoen).

Ontvangsten

Als gevolg van de overschrijding van de zogenaamde overlooppост is € 13,5 miljoen ontvangen van ZonMw. Deze overlooppост is bedoeld om fluctuaties in de liquiditeitsbehoefte op te vangen als gevolg van vertragingen c.q. versnellingen binnen een programma. Daarnaast is de subsidierelatie met Stichting Beroeps Opleiding Huisartsen (SBOH) beëindigd, omdat de huisartsenopleidingen per 2013 via de beschikbaarheidsbijdrage worden bekostigd. Als gevolg hiervan is € 3,8 miljoen teruggevorderd. Ook is door uitval gedurende het jaar het aantal opleidingsplaatsen tot advanced nurse practitioner (ANP) en tot physician assistant (PA) en in de opleiding publieke gezondheidszorg lager. Het teveel aan bevoorschotting van € 3,4 miljoen is teruggevorderd. Tot slot zijn de voorschotten met het CIBG van voorgaande jaren afgerekend. Het CIBG heeft € 6,8 miljoen in 2015 terugbetaald aan VWS.

Artikel 5 Jeugd

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 5.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	209.109	219.585	- 90.049	129.536
Uitgaven	209.109	219.617	- 90.049	129.568
Waarvan juridisch verplicht (%)	53%			
1. Laagdrempelige ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien	0	0	0	0
2. Noodzakelijke en passende zorg	0	0	0	0
3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	209.109	219.617	- 90.049	129.568
<i>Subsidies</i>	<i>174.477</i>	<i>202.068</i>	<i>- 86.550</i>	<i>115.518</i>
Schippersinternaten	22.512	22.512	- 28	22.484
Participatie	2.692	2.692	- 737	1.955
Kennis en beleidsinformatie	6.846	6.846	1	6.847
Kindermishandeling	2.116	1.816	- 54	1.762
Jeugdhulp	46.476	74.367	- 12.752	61.615
Transitie jeugd	93.835	93.835	- 72.980	20.855
<i>Opdrachten</i>	<i>8.362</i>	<i>12.815</i>	<i>- 2.387</i>	<i>10.428</i>
Kennis en beleidsinformatie	1.735	1.735	2	1.737
Kindermishandeling	443	1.668	- 26	1.642
Jeugdhulp	3.160	4.360	- 1.542	2.818

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Transitie jeugd	3.024	5.052	– 821	4.231
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>915</i>	<i>915</i>	<i>– 900</i>	<i>15</i>
waarvan onder andere: De «Nieuwe Kans»	900	900	– 900	0
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>1.232</i>	<i>1.232</i>	<i>0</i>	<i>1.232</i>
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	<i>24.123</i>	<i>2.587</i>	<i>– 212</i>	<i>2.375</i>
waarvan onder andere:				
VenJ: Vervoerskosten	3.100	1.895	257	2.152
OCW: Onderwijskosten JeugdzorgPlus en kijkwijzer	2.800	647	– 447	200
SZW: Compensatie AKW/WKB	18.200	22	– 22	0
Ontvangsten	4.508	4.508	0	4.508
waarvan onder andere:				
Laagdrempelige ondersteuning opvoeden en opgroeien	4.423	4.423	0	4.423
Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel	0	0	0	0
Noodzakelijke en passende zorg	85	85	0	85

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

3. Effectief en efficiënt werkend jeugdstelsel

Subsidies

Jeugdhulp

Voor de behandeling en verzorging van jeugd op de BES-eilanden is € 1 miljoen overgeheveld naar artikel 4 zorgbreed beleid.

In de uitvoering van het project professionalisering, de transitie jeugd en de aanpak kindermishandeling is vertraging opgetreden. Als gevolg hiervan is het beschikbare budget met € 4,1 miljoen neerwaarts bijgesteld. Daarnaast zijn er voor de capaciteitsreductie jeugdzorg lagere uitgaven dan begroot (€ 9 miljoen).

Transitie jeugd

De subsidies die worden verstrekt op grond van de subsidieregeling bijzondere transitiekosten Jeugd zijn lager uitgevallen dan geraamd. Er zijn minder instellingen dan verwacht in de financiële problemen gekomen. Op grond van het overgangsrecht is er in het eerste transitiejaar continuïteit van zorg geboden. Hierdoor is de achteruitgang in het aantal cliënten beperkt gebleven. Dit overgangsrecht is in 2016 niet meer van toepassing en daarmee neemt de contracteervrijheid voor de gemeenten toe. Ook hebben de instellingen in 2015 ingeteerd op hun eigen vermogen en bestemmingsreserves. Dit leidt tot de verwachting dat vanaf 2016 meer instellingen in de problemen zullen komen en er zodoende een groter beroep op de subsidieregeling gedaan zal worden. Hierdoor worden de niet in 2015 bestede middelen via een kasschuif doorgeschoven naar 2016.

Artikel 6 Sport en bewegen

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 6.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	88.753	95.848	- 31.437	64.411
Uitgaven	126.606	120.591	- 45.942	74.649
Waarvan juridisch verplicht (%)	95%			
1. Passend sport- en beweegaanbod	81.901	69.893	- 43.727	26.166
<i>Subsidies</i>	<i>24.991</i>	<i>17.369</i>	<i>- 580</i>	<i>16.789</i>
Gehandicaptensport	3.179	3.113	- 40	3.073
Verantwoord sporten en bewegen	3.097	2.424	1	2.425
Sport en bewegen in de buurt	11.563	4.220	- 558	3.662
Stimuleren van een veiliger sportklimaat	7.152	7.612	17	7.629
<i>Bekostiging</i>	<i>9.399</i>	<i>5.399</i>	<i>3.850</i>	<i>9.249</i>
Compensatie van betaalde energiebelasting	9.399	5.399	3.850	9.249
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>25</i>	<i>90</i>	<i>115</i>
Sport en bewegen in de buurt	0	25	90	115
<i>Bijdragen aan medeoverheden</i>	<i>47.511</i>	<i>47.100</i>	<i>- 47.087</i>	<i>13</i>
Sport en bewegen in de buurt	47.511	47.100	- 47.087	13
2. Uitblinken in sport	36.739	43.455	- 2.000	41.455
<i>Subsidies</i>	<i>26.483</i>	<i>31.463</i>	<i>- 1.245</i>	<i>30.218</i>
Topsportevenementen	6.430	7.186	- 459	6.727
Topsportprogramma's	18.803	22.755	- 936	21.819
Dopingbestrijding	1.250	1.522	150	1.672
<i>Opdrachten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Topsportevenementen	0	0	0	0
<i>Inkomstenoverdrachten</i>	<i>10.062</i>	<i>11.812</i>	<i>- 755</i>	<i>11.057</i>
Stipendiumregeling	10.062	11.812	- 755	11.057
<i>Bijdragen aan (inter)nationale organisaties</i>	<i>194</i>	<i>180</i>	<i>0</i>	<i>180</i>
Dopingbestrijding	194	180	0	180
3. Borgen van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling	7.966	7.243	- 215	7.028
<i>Subsidies</i>	<i>7.601</i>	<i>6.878</i>	<i>- 163</i>	<i>6.715</i>
waarvan onder andere:				
Kennis als fundament	7.599	6.878	- 163	6.715
Internationaal beleid	2	0	0	0
<i>Opdrachten</i>	<i>303</i>	<i>303</i>	<i>- 52</i>	<i>251</i>
Kennis als fundament	303	303	- 52	251
Internationaal beleid	0	0	0	0
<i>Bijdragen aan (inter)nationale organisaties</i>	<i>62</i>	<i>62</i>	<i>0</i>	<i>62</i>
Internationaal beleid	62	62	0	62
Ontvangsten	1.740	740	0	740

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting**1. Passend sport- en beweegaanbod*****Bekostiging******Compensatie van betaalde energiebelasting***

Het betreft een correctieboekings als gevolg van de vertraging van de fusie tussen de Lotto en de Staatsloterij.

Als gevolg van de vertraging van de fusie tussen de Lotto en de Staatsloterij is vanaf artikelonderdeel 2 (Subsidies topsportprogramma's) aan NOC*NSF ter overbrugging € 4 miljoen extra beschikbaar gesteld. Om deze verplichting administratief vast te kunnen leggen, heeft bij eerste suppletoire wet een mutatie tussen artikelonderdeel 1 en artikelonderdeel 2 plaatsgevonden. Nu worden de middelen als gevolg van de vertraging teruggeboekt.

Bijdragen aan medeoverheden

Sport en beweging in de buurt

Voor de combinatiefuncties en buurtsportcoaches is circa € 47,1 miljoen overgeboekt naar het gemeentefonds.

Artikel 7 Oorlogsgetroffenen en herinnering Tweede Wereldoorlog

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 7.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	309.002	305.073	17.965	323.038
Uitgaven	309.002	305.073	17.965	323.038
Waarvan juridisch verplicht (%)	99%			
1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII	20.257	15.203	2.153	17.356
<i>Subsidies</i>	<i>14.767</i>	<i>11.714</i>	<i>3.932</i>	<i>15.646</i>
waarvan onder andere:				
Nationaal Comité 4 en 5 mei	5.485	5.485	1	5.486
Nationale herinneringscentra	1.837	1.837	0	1.837
Sinti en Roma	0	- 3.929	3.929	0
Zorg- en dienstverlening	5.181	6.057	1	6.058
<i>Bekostiging</i>	<i>962</i>	<i>962</i>	<i>0</i>	<i>962</i>
<i>Opdrachten</i>	<i>2.427</i>	<i>2.427</i>	<i>- 1.779</i>	<i>648</i>
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>0</i>	<i>100</i>
<i>Bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken</i>	<i>2.001</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII	288.745	289.870	15.812	305.682
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>272.846</i>	<i>272.846</i>	<i>18.154</i>	<i>291.000</i>
waarvan onder andere:				
Wuv vervolgingsslachtoffers	155.900	155.900	- 1.000	154.900
Wet uitkering burger oorlogsgetroffenen	68.500	68.500	- 500	68.000
Wbp via Stichting 1940-1945	41.900	41.900	- 346	41.554
Backpay	0	0	20.000	20.000
<i>Bijdragen aan ZBO's/RWT's</i>	<i>15.899</i>	<i>17.024</i>	<i>- 2.342</i>	<i>14.682</i>
SVB	9.787	9.787	0	9.787
PUR	3.644	3.644	0	3.644
Stichting Administratie Indonesische Pensioenen	2.468	3.593	- 2.342	1.251
Ontvangsten	901	901	0	901

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

1. De zorg- en dienstverlening aan verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII en de herinnering aan WOII

Subsidies

Sinti en Roma

Vooruitlopend op de afwikkeling van de Stichting Afwikkeling Rechts-herstel Sinti Roma (Sarsr) is het restant aan middelen van de Sarsr administratief verdeeld over 10 jaar. Aangezien de afwikkeling in 2016 zal plaatsvinden, is derhalve deze mutatie gecorrigeerd.

2. Pensioenen en uitkeringen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen WOII

Inkomensoverdrachten

Backpay

Er is besloten op morele gronden over te gaan tot een financiële regeling voor de genoegdoening van niet uitbetaalde salarissen aan ambtenaren en militairen die in dienst waren van het Nederlands-Indisch Gouvernement gedurende de Japanse bezetting en nu zelf nog in leven zijn. Daarnaast wordt er ingezet op versterking van de bewustwording van het verleden in Nederlands-Indië, zodat de Nederlandse samenleving onze historie in Indië beter zal kennen en dit deel van onze geschiedenis blijvend aandacht krijgt. Het gaat in totaal om € 20 miljoen.

Artikel 8 Tegemoetkoming specifieke kosten

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 8.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	4.068.504	4.147.149	2.412	4.149.561
Uitgaven	4.068.504	4.147.149	2.412	4.149.561
Waarvan juridisch verplicht	100%			
<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>4.068.504</i>	<i>4.147.149</i>	<i>2.412</i>	<i>4.149.561</i>
1. Zorgtoeslag	3.990.423	4.035.068	10.762	4.045.830
2. Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtgc)	25.782	59.782	- 7.500	52.282
3. Tegemoetkoming specifieke zorgkosten	52.299	52.299	- 850	51.449
Ontvangsten	0	0	0	0

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting

Inkomensoverdrachten

1. Zorgtoeslag

De uitgavenraming zorgtoeslag is op basis van de actuele raming van het Centraal Planbureau naar boven bijgesteld (circa € 10,8 miljoen).

2. Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)

Uit de realisatiegegevens van het CAK blijkt dat de uitgaven lager zijn dan geraamd (€ 7,5 miljoen).

4. NIET-BELEIDSARTIKELN

Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 9.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	28.144	27.119	6.983	34.102
Uitgaven	28.144	27.119	6.983	34.102
1. Internationale samenwerking	5.097	5.097	112	5.209
<i>Bijdragen aan agentschappen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>80</i>	<i>80</i>
<i>Bijdrage aan (inter)nationale organisaties waarvan onder andere:</i>	<i>5.097</i>	<i>4.400</i>	<i>- 75</i>	<i>4.325</i>
World Health Organization	3.868	3.171	92	3.263
<i>Bijdrage aan agentschappen</i>	<i>0</i>	<i>697</i>	<i>107</i>	<i>804</i>
2. Verzameluitkering VWS	0	0	0	0
Verzameluitkering Sport	0	0	0	0
Verzameluitkering Jeugd	0	0	0	0
Verzameluitkering Langdurige Zorg	0	0	0	0
3. Strategisch onderzoek RIVM	23.047	22.022	6.871	28.893
<i>Bekostiging</i>	<i>23.047</i>	<i>22.022</i>	<i>6.871</i>	<i>28.893</i>
Strategisch onderzoek RIVM	23.047	22.022	6.871	28.893
Ontvangsten	0	0	0	0

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

3. Strategisch onderzoek RIVM

Bekostiging

Strategisch onderzoek RIVM

Het betreft meerdere mutaties: een tijdelijk bijdrage van de eigenaar ten behoeve van de tarieven van het RIVM, een bijdrage van de eigenaar voor doelgroepenbeleid RIVM en een bijdrage van de eigenaar inzake een interne RIVM verhuizing. Tevens is hier een eenmalige bijdrage van de eigenaar geboekt voor het CIBG.

Artikel 10 Apparaatsuitgaven

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 10.

Apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	230.232	296.770	12.658	309.428
Uitgaven	230.232	296.785	12.605	309.390
– Personele uitgaven	173.800	208.092	2.846	210.938
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>165.969</i>	<i>194.015</i>	<i>– 1.826</i>	<i>192.189</i>
<i>waarvan externe inhuur</i>	<i>4.926</i>	<i>11.172</i>	<i>5.240</i>	<i>16.412</i>
<i>waarvan overig materieel</i>	<i>2.905</i>	<i>2.905</i>	<i>– 568</i>	<i>2.337</i>
– Materiële uitgaven	56.432	88.693	9.759	98.452
<i>waarvan ICT</i>	<i>5.346</i>	<i>4.919</i>	<i>1.924</i>	<i>6.843</i>
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	<i>34.297</i>	<i>35.669</i>	<i>7.445</i>	<i>43.114</i>
<i>waarvan overig materieel</i>	<i>16.789</i>	<i>48.105</i>	<i>390</i>	<i>48.495</i>
Ontvangsten	5.354	21.185	7.953	29.138

Nadere uitsplitsing apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Totaal apparaatsuitgaven Ministerie van VWS	230.232	296.785	12.605	309.390
Personele uitgaven kerndepartement	114.768	137.958	3.665	141.623
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>108.385</i>	<i>128.868</i>	<i>– 980</i>	<i>127.888</i>
<i>waarvan externe inhuur</i>	<i>4.186</i>	<i>6.893</i>	<i>5.219</i>	<i>12.112</i>
<i>waarvan postactieven</i>	<i>2.197</i>	<i>2.197</i>	<i>– 574</i>	<i>1.623</i>
Materiële uitgaven kerndepartement	37.892	70.061	9.047	79.108
<i>waarvan ICT</i>	<i>2.766</i>	<i>2.797</i>	<i>932</i>	<i>3.729</i>
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	<i>28.917</i>	<i>32.099</i>	<i>10.781</i>	<i>42.880</i>
<i>waarvan overig materieel</i>				
Personele uitgaven inspecties	50.475	57.100	– 1.405	55.695
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>49.267</i>	<i>52.342</i>	<i>– 1.417</i>	<i>50.925</i>
<i>waarvan externe inhuur</i>	<i>500</i>	<i>4.050</i>	<i>6</i>	<i>4.056</i>
<i>waarvan postactieven</i>	<i>708</i>	<i>708</i>	<i>6</i>	<i>714</i>
Materiële uitgaven inspecties	16.347	15.327	– 2.027	13.300
<i>waarvan ICT</i>	<i>2.550</i>	<i>1.880</i>	<i>992</i>	<i>2.872</i>
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	<i>5.300</i>	<i>3.470</i>	<i>– 3.236</i>	<i>234</i>
<i>waarvan overig materieel</i>	<i>8.497</i>	<i>9.977</i>	<i>217</i>	<i>10.194</i>
Personele uitgaven SCP en raden	8.557	13.034	586	13.620
<i>waarvan eigen personeel</i>	<i>8.317</i>	<i>12.805</i>	<i>571</i>	<i>13.376</i>
<i>waarvan externe inhuur</i>	<i>240</i>	<i>229</i>	<i>15</i>	<i>244</i>
<i>waarvan postactieven</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Materiële uitgaven SCP en raden	2.193	3.305	2.739	6.044
<i>waarvan ICT</i>	<i>30</i>	<i>242</i>	<i>0</i>	<i>242</i>
<i>waarvan bijdrage SSO's</i>	<i>80</i>	<i>100</i>	<i>– 100</i>	<i>0</i>
<i>waarvan overig materieel</i>	<i>2.083</i>	<i>2.963</i>	<i>2.839</i>	<i>5.802</i>

Toelichting mutaties 2^e suppletoire begroting*Personele uitgaven kerndepartement*

De geraamde personele uitgaven van het kerndepartement zijn per saldo met € 3,7 miljoen bijgesteld. Dit is het saldo van een afname van de geraamde uitgaven ten behoeve van eigen personeel van € 1 miljoen en een verhoging van het budget voor externe inhuur met € 5,2 miljoen

De afname op het eigen personeel wordt onder meer veroorzaakt door lagere loonkosten door de spoedige VanWerknaarWerk begeleiding van medewerkers van de voormalig Jeugdinstituten Almata en Lindenhorst.

De uitgaven van externe inhuur worden veroorzaakt door inhuur voor tijdelijke extra uitbreiding op de uitvoering van subsidieregelingen, tijdelijke extra inzet op innovatie en zorgvernieuwing en voor de uitvoering voor de Transitie Autoriteit Jeugd.

Materiële uitgaven kerndepartement

De materiële uitgaven van het kerndepartement laten een toename zien van circa € 9 miljoen. Dit komt onder andere doordat de kosten van het huisvestingscomponent van de bijdrage aan de SSO's aanzienlijk hoger uitvallen dan geraamd (€ 2,9 miljoen). De oorzaak hiervan zijn de hogere kosten tengevolge van de later dan geplande verhuizing van het kerndepartement. Voorts vindt een technische mutatie van het personeel naar materiële budget plaats voor de projectdirectie ALt (€ 5 miljoen) en een desaldering ten behoeve van de bijdrage aan de SSO's.

Materiële uitgaven inspecties

De materiële uitgaven van de inspecties worden voor circa € 2 miljoen bijgesteld. Dit betreft een technische mutatie van de IGZ aan het kerndepartement ten behoeve van de bijdrage aan de SSO's.

Materiële uitgaven SCP en raden

De materiële uitgaven van het SCP en de raden worden voor circa € 2 miljoen bijgesteld. Door het aannemen van extra onderzoeksopdrachten heeft het SCP hogere kosten voor aankoop data en uitbesteding wetenschappelijk onderzoek die worden gecompenseerd door hogere ontvangsten van departementen.

Ontvangsten

De uitgaven- en ontvangstenraming worden verhoogd met € 3,6 miljoen in verband met de betaling door VWS van de inbesteding van de ICT-dienstverlening voor het CIBG, waarvoor een bijdrage van het CIBG is ontvangen. Daarnaast zijn als gevolg van ontvangsten uit detacheringen diverse desalderingen geboekt.

Artikel 11 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid Artikel 11.

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1.000)

	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
Verplichtingen	- 46.645	- 43.437	44.290	853
Uitgaven	- 46.640	- 43.432	44.290	858
1. Loonbijstelling	0	2.852	- 2.179	673
2. Prijsbijstelling	2.190	1.746	- 1.561	185
3. Onvoorzien	0	0	0	0
4. Taakstelling	- 48.830	- 48.030	48.030	0
Ontvangsten	5.000	5.400	- 5.400	0

Toelichting mutaties 2de suppletoire begroting

Taakstelling

De taakstellende onderuitputting is gerealiseerd (€ 48 miljoen).

5. FINANCIËEL BEELD ZORG

1. Inleiding

Deze paragraaf geeft een actueel beeld van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) in het lopende jaar. De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2015, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

In deze paragraaf worden alleen de nieuwe mutaties toegelicht. Deze nieuwe mutaties betreffen de bijstellingen ten opzichte van de standen die zijn opgenomen in de ontwerpbegroting 2016.

Dit deel van de 2^e suppletoire begroting 2015 bestaat uit de volgende paragrafen:

1. Inleiding
2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg (BKZ) 2015
3. Verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2015

2. Ontwikkeling van het Budgettair Kader Zorg (BKZ) 2015

Tabel 1 laat de ontwikkeling van het BKZ en de netto-BKZ-uitgaven zien vanaf de stand ontwerpbegroting 2016. Het Budgettair Kader Zorg is bij de start van het kabinet-Rutte-Asscher voor de periode 2013–2017 vastgesteld bij Startnota (TK 33 400, nr. 18).

Tabel 1 Ontwikkeling van het BKZ en de netto-BKZ-uitgaven 2015 (bedragen x € 1 miljoen)

	BKZ
BKZ stand ontwerpbegroting 2016	65.733
Ijklijnmutaties	2
BKZ stand 2 ^e suppletoire begroting 2015	65.736
Netto-BKZ-uitgaven stand 2 ^e suppletoire begroting 2015	65.243
Onderschrijding BKZ	– 493

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut Nederland over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Het BKZ is ten opzichte van de stand ontwerpbegroting 2016 toegenomen met € 2 miljoen als gevolg van ijklijnmutaties. De actuele kaderonderschrijding van het BKZ bedraagt € 0,5 miljard.

Tabel 2 geeft een overzicht van de kadertoetsing van het BKZ in 2015 vanaf de stand ontwerpbegroting 2016. Sinds de ontwerpbegroting 2016 is de kaderonderschrijding met € 263 miljoen toegenomen. Dit is het saldo van de opwaartse bijstelling van het BKZ met circa € 2 miljoen als gevolg van ijklijnmutaties en een neerwaartse bijstelling van de BKZ-uitgaven met circa € 260 miljoen.

In tabel 3 wordt de bijstelling van de BKZ-uitgaven nader toegelicht.

Tabel 2 Kadertoets BKZ 2015 (bedragen x € 1 miljoen)

	2015
Kadertoets BKZ ontwerpbegroting 2016	- 230
Mutatie 2 ^e suppletoire begroting 2015	- 263
Kadertoets BKZ 2^e suppletoire begroting 2015	- 493

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut Nederland over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Het bedrag van € 0,5 miljard kan nog wijzigen op grond van nieuwe cijfers over 2015 van het ZiNL en de NZa over de zorguitgaven. Hierover wordt in het jaarverslag 2015 nader gerapporteerd.

3. Verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2015

Tabel 3 laat vanaf de stand ontwerpbegroting 2016 de verticale ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten zien. Omdat een groot deel van de mutaties ten opzichte van de ontwerpbegroting 2015 al in de 1^e suppletoire begroting 2015 en in de ontwerpbegroting 2016 is toegelicht, worden hier slechts de mutaties ten opzichte van de ontwerpbegroting 2016 weergegeven.

Tabel 3 Verticale ontwikkeling van de totale BKZ-uitgaven en -ontvangsten 2015 (bedragen x € 1 miljoen)

	2015
Stand ontwerpbegroting 2016	70.612,1
Mutaties 2 ^e suppletoire begroting 2015	
Actualisering zorguitgaven	- 335,0
Schadevergoeding Erasmus MC – betaling 2015	81,0
Ruimte subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg	- 9,0
Ruimte tegemoetkomingen Wtcg	- 7,5
Meerkosten zorgkantoren pgb-trekkingsrechten	7,7
Overige	2,6
<i>Totaal mutaties</i>	<i>- 260,2</i>
Bruto-BKZ-uitgaven stand 2^e suppletoire begroting 2015	70.351,9
Stand ontwerpbegroting 2016	5.109,0
Mutaties 2 ^e suppletoire begroting 2015	0,0
BKZ-ontvangsten stand 2^e suppletoire begroting 2015	5.109,0
Netto-BKZ-uitgaven stand 2^e suppletoire begroting 2015	65.242,9

Bron: VWS, gegevens Zorginstituut Nederland over (voorlopige) financieringslasten Zvw en Wlz en NZa-gegevens over de productieafspraken en voorlopige realisatiegegevens.

Toelichting nieuwe mutaties

Uitgaven

Actualisering zorguitgaven

Op basis van voorlopige gegevens over het eerste half jaar van 2015 van het Zorginstituut Nederland (ZiNL) zijn de ramingen van de zorguitgaven 2015 geactualiseerd. Binnen de Zvw tekent zich een onderschrijding af van circa € 0,3 miljard. Deze geraamde onderschrijding kan nog wijzigen op grond van de realisatiecijfers over geheel 2015. Daarover wordt in het jaarverslag 2015 nader gerapporteerd.

Schadevergoeding Erasmus MC

In een bindend advies is de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen vanwege het niet nakomen van twee toezeggingen uit 2009 vastgesteld op € 235,9 miljoen (per ultimo 2014). Erasmus MC lijdt schade als gevolg van handelingen en investeringen die het zonder de toezeggingen niet zou hebben verricht respectievelijk gedaan. Erasmus MC heeft op basis van de toezeggingen een nieuwbouwproject met een onrendabele top (lasten ongedekt door relevante inkomsten) ondernomen en zou zonder de toezeggingen een dergelijk nieuwbouwproject niet hebben uitgevoerd. Zie TK 25 268, nrs. 120 en 126. VWS betaalt in 2015 en 2016 een bedrag van € 85 miljoen en het restant in 2017. Voor de betaling in 2015 wordt via een kasschuif € 81 miljoen toegevoegd aan de € 4 miljoen die voor 2015 waren gereserveerd. Aangezien de schadevergoeding die VWS aan Erasmus MC moet betalen wordt betaald vanuit de VWS-begroting, worden de hiervoor gereserveerde middelen overgeheveld naar de VWS-begroting. Ze blijven behoren tot het BKZ (begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven).

Ruimte subsidieregeling overgang integrale tarieven medisch-specialistische zorg

Voor 2015 is een subsidieregeling ingesteld die de financiële belemmeringen vermindert voor ziekenhuizen en vrijgevestigde medisch specialisten om een dienstverband aan te gaan. In de begroting 2015 is hiervoor dit jaar € 125 miljoen beschikbaar gesteld. Bij de eerste suppletoire wet is gebleken dat het beroep op de regeling lager is uitgevallen dan begroot en is het gereserveerde budget doorgeschoven naar 2016 en 2017. Inmiddels is gebleken dat er sprake is van een aanvullende vrijval van middelen van € 9 miljoen in 2015.

Ruimte tegemoetkomingen Wtcg

Van het CAK zijn nadere gegevens ontvangen over toe te kennen tegemoetkomingen Wtcg over 2014 en eerdere jaren. Uit deze gegevens blijkt dat er ruimte is in 2015.

Meerkosten zorgkantoren pgb-trekkingsrechten

In november 2014 is bestuurlijk overeengekomen dat VWS in redelijkheid zal voorzien in de compensatie van extra kosten die partijen uit hoofde van een terugvalscenario maken en hebben gemaakt. Het gaat hier om extra kosten bij zorgkantoren onder andere om aanvullende bemensing van de frontoffice, herstelacties ter correctie van budgetten en tarieven, beoordelingen en herbeoordelingen van zorgovereenkomsten en zorgbeschrijvingen en de beëindiging van Wlz-Wmo-combinatiecontracten. Daarnaast hebben de huisbezoeken pgb geleid tot procedures waarbij externe juridische hulp vereist was. In totaal wordt incidenteel € 7,7 miljoen extra beschikbaar gesteld.

Overig

Deze post is het saldo van verschillende mutaties.